

## Sport- en bewegbeleid Voorne Aan Zee 2025-2028

Voorne aan Zee samen sportief in beweging

### Voorwoord

Als wethouder van sport en groot sportliefhebber ben ik trots op het nieuwe sportbeleid. Sport en beweging zijn belangrijk voor onze gezondheid en welzijn. Ze versterken zowel lichaam als geest en brengen mensen samen, waardoor er verbinding ontstaat. Dit leidt tot een sterkere gemeenschap.

Het is geweldig om kinderen vol enthousiasme te zien sporten in onze sportaccommodaties, of hardlopers op het strand en calisthenics in het park. Sport en beweging maken ons niet alleen fysiek fit, maar ook vrolijker en gezonder. Voor kinderen is het waardevol om al jong te leren samenwerken, winnen en verliezen. Dit helpt hen later beter bij te dragen aan onze gemeenschap.

Dit beleid is bedoeld voor alle inwoners van Voorne aan Zee, van jong tot oud. Sport is van iedereen! We willen zoveel mogelijk mensen op een duurzame manier laten genieten van sport, of dit nu in teamverband is, individueel of op een andere manier. Het ultieme doel is dat sport en bewegen voor steeds meer mensen een vanzelfsprekend onderdeel van hun levensstijl wordt. Dit kan met behulp van onze (buiten)sportaccommodaties, zwembaden, maar ook met trapveldjes, schoolpleinen en fiets- en hardlooppistes. Verschillende partners, zoals sportverenigingen, vrijwilligers, scholen, zorg- en welzijnsorganisaties, spelen hierbij een cruciale rol. Het sportieve hart van Voorne aan Zee vormen we samen.

Met sportieve groet,  
Daan van Orselen, wethouder Sport

### Samenvatting

Het "Sport- en Bewegbeleid Voorne aan Zee 2025-2028" focust op het bevorderen van een gezonde, actieve levensstijl voor alle inwoners van de gemeente, met een visie op sport en beweging als een essentieel onderdeel van het dagelijks leven. Het doel is dat tegen 2028 minstens 50% van de inwoners voldoet aan de beweegrichtlijnen, met speciale focus op groepen die momenteel achterblijven in hun sportdeelname. Dit gaat niet alleen om alleen bewegen maar om zo vaak bewegen dat men voldoet aan de beweegrichtlijn. Het beleid benadrukt het belang van samenwerking tussen verschillende partijen en het integreren van sport in andere beleidsgebieden.

Het beleid heeft vijf belangrijke thema's:

1. Toekomstbestendige sportvoorzieningen: Er wordt geïnvesteerd in nieuwe en bestaande sportaccommodaties, zowel binnen- als buitensportfaciliteiten, inclusief duurzame verbeteringen en multifunctionele gebruiksmogelijkheden.
2. Vitale sport- en beweegaanbieders: Sportverenigingen en andere aanbieders krijgen ondersteuning om toekomstbestendiger te worden, met een focus op samenwerking, kennisdeling, en het stimuleren van vrijwilligerswerk.
3. Sport en bewegen voor iedereen: Speciale aandacht wordt gegeven aan kwetsbare groepen, zoals ouderen, mensen met een beperking, en inwoners in kwetsbare situaties. Sport wordt gepromoot als middel om hun fysieke, mentale en sociale gezondheid te verbeteren.
4. Sport en bewegen in verbinding met andere beleidsthema's: Sport wordt ingezet om andere maatschappelijke doelen te bereiken, zoals gezondheid, sociale cohesie en inclusie, door samenwerkingen met lokale organisaties, scholen en zorginstellingen.
5. Sportsubsidies: De huidige subsidieregelingen worden herzien en vereenvoudigd, met een focus op prestatiegerichte subsidies die maatschappelijke impact bevorderen, zoals gezondheid en gemeenschapsontwikkeling.

## 1. De route naar het sport- en bewegbeleid Voorne aan Zee

### 1.1 Inleiding

Dit document bevat het sport- en bewegbeleid van de gemeente Voorne aan Zee. De missie van dit beleid is om alle inwoners de mogelijkheid te bieden om gedurende hun leven actief te sporten en te bewegen. De gemeente heeft al veel middelen en infrastructuur beschikbaar, zoals sport- en bewe-

gaanbieders, vrijwilligers, en maatschappelijke partners zoals scholen en welzijnsorganisaties. Deze krachten worden samengebracht om het sportkapitaal van de gemeente optimaal te benutten. In dit beleid wordt beschreven hoe we deze doelen concreet willen realiseren.

## 1.2 Aanleiding

Het sportbeleid van de voormalige gemeenten Brielle, Hellevoetsluis en Westvoorne is niet goed op elkaar afgestemd en was bovendien verouderd. Daarom is het noodzakelijk om een nieuw, uniform beleid voor de gemeente Voorne aan Zee op te stellen. In de afgelopen jaren is sport en beweging steeds belangrijker geworden in het gemeentelijk beleid, niet alleen voor sport en gezondheid, maar ook voor onderwerpen als sociale cohesie, jeugdzorg en de inrichting van de openbare ruimte.

Er zijn diverse landelijke trends en ontwikkelingen die aandacht vragen, zoals de veranderende behoeften van sportaccommodatiegebruikers, de toename van ongeorganiseerd sporten en de maatschappelijke focus op een gezonde levensstijl. Daarnaast zien we groeiende ongelijkheid op het gebied van gezondheid en bestaanszekerheid, wat vraagt om gerichte maatregelen binnen sport- en beweegbeleid. Dit beleid geeft richting aan de aanpak van deze uitdagingen en kansen.

## 1.3 Participatieve routekaart

Begin 2024 is een inventarisatie gemaakt van de huidige situatie in de gemeente. Deze informatie is verzameld via monitoringsgegevens, onderzoeken en gesprekken met belanghebbenden, zoals sportaanbieders en maatschappelijke partners.

Er zijn gesprekstafels georganiseerd tijdens de sportnetwerkbijeenkomst voor sport- en beweegaanbieders, ondernemers uit de sport, mensen uit de zorg, welzijn, onderwijs en andere maatschappelijke, of commerciële partijen, evenals inwoners die kansen zien in een samenwerking met sport en bewegen als raakvlak, zodat vanuit verschillende invalshoeken input kon geven voor het beleid. Tijdens de gesprekstafels zijn we samen in gesprek gegaan aan de hand van de onderwerpen uit de voormalige sportnota's en het lokaal Sport- en Beweegakkoord II. Daarnaast is voor de omgevingsvisie een dorpen-tour georganiseerd. Sport is een belangrijk onderdeel van de leefomgeving, op meerdere plekken in de gemeente is met inwoners gesproken over wat zij belangrijk vinden op het gebied van sport- en bewegen in hun leefomgeving.

Tot slot is in de aanpak om tot het sport- en beweegbeleid te komen de verzamelde input gepresenteerd aan de gemeenteraad en gevraagd wat zij belangrijk vinden om op te nemen in het nieuwe beleid. Daarnaast is de Adviesraad Sociaal Domein geraadpleegd voor advies.

## 1.4 Leeswijzer

Dit beleidsplan begint met een overzicht van de relevante kaders, trends en ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen. Daarna volgt een terugblik op het vorige beleid en een beschrijving van de huidige situatie. Vervolgens worden de missie, visie en doelstellingen beschreven en daarop volgend de beleidsthema's uiteengezet die zijn opgesteld om de sport- en beweegdoelstelling te realiseren, met overzicht van de interventies. Tot slot komen de onderwerpen sportsubsidies in beeld, monitoring en evaluatie, en financiën aan de orde.

## 2. Kaders, trends en ontwikkelingen

### 2.1 Wettelijke en landelijke kaders

De Gemeentewet biedt geen specifieke wettelijke basis voor het sport- en beweegbeleid. Dit betekent dat de verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen van lokaal sportbeleid niet expliciet bij gemeenten ligt, maar ze spelen wel een belangrijke rol in het stimuleren van sport en beweging via beleid en initiatieven. De gemeente Voorne aan Zee kiest er bewust voor om een sport- en beweegbeleid te formuleren om de toegankelijkheid, kwaliteit en het veilig sportklimaat van het sport- en beweegaanbod te waarborgen, omdat dit een positieve invloed heeft op de gezondheid en het welzijn van de inwoners.

Verschillende landelijke kaders hebben als handvatten gediend voor het sportbeleid waaronder<sup>1</sup>:

- **Brede SPUK-regeling:** Deze regeling ondersteunt gemeenten bij het uitvoeren van afspraken uit het Hoofdlijnen Sportakkoord II en het Gezond en Actief Leven Akkoord. Lokale sportakkoorden zijn hiervan afgeleid.
- **Hoofdlijnen Sportakkoord II:** Dit akkoord is een samenwerking tussen de Rijksoverheid, gemeenten, sportbonden en andere partijen. Het doel is om sportdeelname te verhogen, sport toegankelijk te maken voor iedereen en de sportsector te versterken.

1) <https://www.loketgezondleven.nl/gezondheidsthema/sport-en-bewegen/landelijk-beleid>

- **Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA):** Dit akkoord richt zich op het bevorderen van een gezonde leefstijl door samenwerking tussen sport, welzijn, zorg en gemeenten.

## 2.2 Provinciale en regionale kaders

- **Startnotitie Sport en Recreatie 2020:** Dit document heeft als doel bewoners te stimuleren om meer buiten te bewegen in een beweegvriendelijke omgeving.
- **Voorne-Putten in Beweging (Ontwikkelperspectief 2024):** Dit perspectief richt zich op de ambities voor sport en bewegen in de recreatiegebieden van Voorne-Putten, met als doel het sport- en beweegaanbod te verbeteren.

## 2.3 Lokale kaders

- **Collegeprogramma 2023-2026:** In dit programma wordt benadrukt hoe belangrijk het is om inwoners de mogelijkheid te geven om te sporten, met respect voor het landschap van Voorne aan Zee. Dorpshuizen, wijkcentra en zwembaden spelen hierin een belangrijke rol.
- **Visie Sociaal Domein "Samen Krachtig!":** Dit document legt de focus op het ondersteunen van inwoners om gezond, actief en betrokken te blijven. Sport en beweging worden hierin ingezet om doelen in het sociaal domein te bereiken.
- **Lokaal Sport- en Beweegakkoord 2023-2026:** Hierin wordt sport en bewegen gezien als middel om inwoners gezonder en actiever te maken. Het akkoord richt zich op drie pijlers: het versterken van de basis, het vergroten van bereik en het verbinden van sport met betekenisvolle doelen.
- **Omgevingsvisie Voorne aan Zee 2040:** Deze visie streeft naar een gezonde leefomgeving waarin bewegen, spelen en sport centraal staan. Het doel is een groene en biodiverse openbare ruimte te creëren die mensen uitnodigt tot sport en beweging.
- **Speelruimtevisie 2024:** Dit document richt zich op het gelijkwaardig en inclusief aanbieden van speel- en sportvoorzieningen in de openbare ruimte, met als doel ontmoeting en inclusiviteit te bevorderen.

## 2.4 Trends en ontwikkelingen

Het sport- en beweeggedrag van inwoners wordt beïnvloed door verschillende trends en ontwikkelingen<sup>2</sup>:

- **Veranderende bevolkingsopbouw:** Voorne aan Zee kent een groeiende bevolking, met name een stijging van het aantal ouderen (65+). Tegelijkertijd neemt het aantal jongeren en volwassenen van 45 tot 65 jaar af.
- **Veranderingen in sportbeoefening:** Het accent verschuift steeds meer van "sport als doel" naar "sport als middel", waarbij sport wordt ingezet voor gezondheidsbevordering, sociale cohesie en leefbaarheid.
- **Veranderende behoefte sporter:** Ongeorganiseerd sporten, zoals hardlopen, wandelen en fietsen, wordt steeds populairder. Er is ook een toenemende behoefte aan laagdrempelig beweegaanbod voor mensen met een bewegingsachterstand.
- **Toenemende druk op sportverenigingen:** Veranderingen in de demografie en de kritische houding van sporters leiden tot meer druk op verenigingen om maatschappelijk actiever te worden en flexibeler aanbod te faciliteren.
- **Toename gebruik openbare ruimte:** Er is meer vraag naar het gebruik van de openbare ruimte voor sport en recreatie, zoals wandelen, fietsen en watersporten. Dit vraagt om een betere inrichting van die ruimtes.
- **Meer multifunctionele accommodaties:** Voorzieningen worden steeds meer gebundeld in multifunctionele accommodaties waarbij meerdere verenigingen en organisaties complex en faciliteiten delen.
- **Erkenning van de waarde van sport:** Sport wordt steeds meer erkend om zijn maatschappelijke waarde, zoals het bevorderen van gezondheid en het verlagen van zorgkosten. Zo blijkt uit recent onderzoek van zorg-informatiecentrum Vektis dat in gemeenten waar de minste inwoners sporten de zorgkosten 5% sneller stijgen en laten de SROI cijfers uit 2022 zien dat voor elke euro geïnvesteerd in sport en beweging, dit in Voorne aan Zee naar verwachting €2,38 aan maatschappelijke waarde oplevert.

2) Deze paragraaf is gebaseerd op de kernindicatoren beweegrichtlijnen van de Rijksoverheid, de Rapportage Sport 2018 van het Sociaal en Cultureel Planbureau en Zo sport Nederland belangrijke trends en ontwikkeling in sportdeelname 2023 NOC\*NSF

### 3. Evaluatie

In de afgelopen jaren hebben de voormalige gemeenten Brielle, Hellevoetsluis en Westvoorne stappen gezet op het gebied van sport en bewegen. Met de eerdere beleidsnota's is actief ingezet op het bevorderen van sportdeelname onder inwoners. Deze inspanningen hebben bijgedragen aan een meer betrokken en gezonde gemeenschap, waarbij op uiteenlopende plekken in de gemeente sport en bewegen al zijn ingezet om brede maatschappelijke doelen te realiseren.

Door de uiteenlopende en verouderde beleidskaders is de evaluatie het eerste kwartaal van 2024 op hoofdlijnen uitgevoerd door op grond van de individuele sportnota's van Brielle, Hellevoetsluis en Westvoorne te kijken naar wat er sinds het opstellen van deze nota's is gedaan en bereikt. Hieronder volgen de bevindingen en initiatieven die uit de evaluatie zijn voortgekomen:

#### *Sport- en beweegparticipatie*

- Door het gevarieerde sportstimuleringsprogramma is bij diverse doelgroepen lichaamsbeweging gestimuleerd. Dit heeft geleid tot een toename van inwoners die zijn doorverwezen naar sport- en beweegaanbieders en die blijven sporten. Het indirecte resultaat hiervan is een verbetering van zowel de mentale als de fysieke gezondheid.
- Het Lokaal Sportakkoord I heeft het mogelijk gemaakt om sport- en beweegprogramma's te ontwikkelen die specifiek zijn afgestemd op de behoeften van diverse doelgroepen.
- Vanuit het Lokaal Sportakkoord I is het platform [www.sportiefvoorneaanzee.nl](http://www.sportiefvoorneaanzee.nl) opgericht om inwoners te informeren, sportaanbieders te ondersteunen, de sportdeelname te vergroten en de sociale cohesie te versterken;

#### *Sport en beweegaanbieders*

- Via gemeentelijke subsidies en financiële middelen, services en specifieke workshops voor bestuurders vanuit het Sportakkoord zijn sport- en beweegaanbieders ondersteund. Dit heeft geleid tot vitalere sport- en beweegaanbieders.
- Door het organiseren van sportcafés en sportnetwerkbijeenkomsten is een platform geboden aan sport- en beweegaanbieders waar zij contacten konden leggen, bestaande relaties konden versterken en onderlinge ervaringen en best practices konden uitwisselen. Tevens werden zij geïnformeerd over actuele onderwerpen.

#### *Sport- en beweegvoorzieningen.*

- Door het verbeteren en uitbreiden van sportfaciliteiten, zoals sporthallen, zwembaden en (buiten)sportaccommodaties, is bijgedragen aan het creëren van toegankelijke en toekomstbestendige voorzieningen voor inwoners van alle leeftijden. Dit heeft geleid tot een capaciteitsverhoging en meer mogelijkheden voor breedtesport.

### 4. Visie op sport en bewegen en bouwstenen

#### 4.1 Visie op sport en bewegen

Sport en beweging spelen een belangrijke rol in het leven van miljoenen Nederlanders. Ze bieden plezier, voldoening en sociale interactie. Behalve voor sporters zijn deze activiteiten ook waardevol voor supporters en vrijwilligers. Sport verbindt mensen en bevordert zowel het welzijn als de gezondheid.

Sportclubs fungeren als ontmoetingsplekken, waar mensen samenkomen, van elkaar leren en voor elkaar zorgen. Sportclubs vormen het fundament van onze samenleving, ondersteund door talloze vrijwilligers en professionals. In een tijd waarin eenzaamheid en bestaansonzekerheid toenemen, is de behoefte aan nieuwe sociale verbindingen groter dan ooit. Voorne aan Zee wil sport en beweging toegankelijk maken voor al haar inwoners. Een passend, bereikbaar en toegankelijk aanbod is het streven.

Een duurzame sportinfrastructuur en vitale sportclubs zijn essentieel om dit te realiseren. Daarnaast wil de gemeente inwoners motiveren om (meer) te sporten en bewegen. Dit betekent dat gedragsverandering gestimuleerd moet worden, en dat kennis en bewustwording versterkt worden. De gemeente werkt samen met partners om dit lange termijnperspectief vorm te geven, omdat we geloven in de kracht van sport en bewegen voor gezonde en weerbare inwoners.

#### *Sport- en beweegmissie*

Het bovenstaande resulteert in de volgende Sport- en beweegmissie: Een leven lang sport en bewegen voor alle inwoners in Voorne aan Zee.

De sportparticipatie in de gemeente Voorne aan Zee is hoog. Maar liefst 77% is regelmatig sportief actief (Burgerpeiling 2024). Toch voldoet slechts 47% van de volwassenen en 40% van de ouderen aan

de beweegnorm wat wil zeggen dat mensen, ondanks dat zij in veel gevallen wel sportief actief zijn, toch niet voldoende bewegen. De Nederlandse overheid streeft ernaar dat in 2040 75% van de Nederlanders voldoet aan de beweegrichtlijnen. Voor Voorne aan Zee is daarom de volgende doelstelling geformuleerd:

*Sport- en beweegdoelstelling*

*In 2028 voldoet minimaal 50% van onze inwoners aan de algemene beweegrichtlijnen, met als indirect doel het stimuleren van een gezonde leefstijl en tegelijkertijd het versterken van ontmoeting, verbinding en participatie.*

Naast de sport- en beweegdoelstelling om het percentage mensen dat voldoet aan de algemene beweegrichtlijnen te verhogen, richt het sport- en beweegbeleid zich op specifieke doelgroepen die om verschillende redenen niet sporten of bewegen. Hoewel deze doelgroepen mogelijk niet volledig of nooit gaan voldoen aan de beweegrichtlijnen, wordt het als een belangrijke vooruitgang beschouwd als ze beginnen met bewegen en willen we hierin een inhaalslag maken. Vanwege de keuze om vooral in te zetten op deze doelgroepen streeft de gemeente naar een realistische groei van 3%.

#### **4.2 Beleidsthema's sport- en beweegbeleid**

De sport- en beweegdoelstelling van Voorne aan Zee is dat in 2028 minimaal 50% van de inwoners voldoet aan de algemene beweegrichtlijnen. Het indirecte doel hiervan is het stimuleren van een gezonde leefstijl, waarbij ook de ontmoeting tussen mensen, de verbinding binnen de gemeenschap, en de participatie aan sociale activiteiten worden versterkt. Om deze sport- en beweegdoelstelling te behalen wordt er ingezet op 5 beleidsthema's. Deze thema's zijn versterkend aan elkaar en inzet op deze thema's is noodzakelijk om onze doelstelling te behalen.

1. Toekomstbestendige sportvoorzieningen
2. Vitale sport- en beweegaanbieders
3. Sport en bewegen voor iedereen
4. Sport en bewegen in verbinding met andere beleidsthema's
5. Sportsubsidies in beeld

Onderstaand werken wij deze vijf beleidslijnen verder uit.

##### **4.2.1. Toekomstbestendige sportvoorzieningen**

De gemeente Voorne aan Zee beschikt over een breed scala aan sport- en beweegvoorzieningen die verspreid liggen over de hele gemeente. Om sport en beweging een vast onderdeel te maken van het dagelijks leven, moeten inwoners op elk moment van de dag toegang hebben tot deze faciliteiten. Idealiter bevinden ze zich dicht bij huis, school of werk. Sportvoorzieningen vormen het fysieke fundament van het beleid en de gemeente heeft de verantwoordelijkheid om kwalitatieve accommodaties voor breedtesport te bieden. Daarom blijft de gemeente investeren in zowel de realisatie van nieuwe als het onderhoud van bestaande accommodaties

##### *Binnensportaccommodaties*

Naast de groeiende behoefte aan sport en bewegen in de openbare ruimte en de vraag naar ruimte voor commerciële sportaanbieders, blijven de (gemeentelijke) binnensportaccommodaties van groot belang. Deze voorzieningen zijn cruciaal voor het bewegingsonderwijs en voor sportverenigingen en dienen ook als ontmoetingsplekken voor de gemeenschap. De afgelopen periode is er veel geïnvesteerd in binnensportaccommodaties. Toch blijft het belangrijk dat er planmatig onderhoud plaatsvindt om de kwaliteit van de accommodaties te waarborgen.

##### *Harmonisatie exploitatie binnensportaccommodaties*

In het kader van de 'Visie Sociaal Domein' is een onderzoek uitgevoerd naar de exploitatie van sport- en cultuuraccommodaties. Twee exploitatiemodellen kwamen hierbij naar voren: exploitatie door een overheidsbedrijf of door een marktpartij. Hoewel het niet per definitie betekent dat alle accommodaties door dezelfde partij moeten worden geëxploiteerd kan het clusteren van exploitatie bij één partij zowel maatschappelijke als financiële voordelen opleveren. Daarnaast bleek dat er soms sprake is van overcapaciteit in de binnensportaccommodaties, buiten schooltijden.

De drie belangrijkste locaties voor binnenzwemmen in Voorne aan Zee zijn De Eendr8, de Dukdalf en De Meander. Deze zwembaden zijn onderdeel van sportaccommodaties die een breed scala aan sport- en beweegmogelijkheden bieden. Er wordt ingezet op het voorzien in de behoefte aan zwemles (ABC-zwemlessen), de activiteiten van verenigingen, en de mogelijkheid voor onze inwoners om recreatief baantjes te trekken. Hiermee zorgen we dat de zwemvoorzieningen voldoen aan de basisbehoeften van zowel individuele zwemmers als verenigingen.

Uit het exploitatieonderzoek accommodaties binnensport en cultuur is gebleken dat het zwemwateraanbod van De Dukdalf en De Meander ruim is in verhouding tot het aantal inwoners van het verzorgingsgebied.

#### *Integraal Huisvestingsplan (IHP) Sport*

De beschikbare ruimte in Voorne aan Zee is schaars en waardevol. Vanuit het perspectief van ruimtelijke ordening en financieel beleid is het belangrijk om deze ruimte optimaal te benutten. Wij streven ernaar om het aanbod en het gebruik beter af te stemmen op de vraag, de capaciteit effectiever te benutten en de gemeentelijke voorzieningen te professionaliseren. Om dit te bereiken, onderzoeken we de mogelijkheid van een integraal huisvestingsplan voor sport. Dit plan zorgt ervoor dat de sportvoorzieningen optimaal worden geïntegreerd bij de huidige en toekomstige behoeften van de gemeenschap. Bovendien biedt een dergelijk plan een basis voor het vaststellen van de meest efficiënte exploitatievorm voor binnensportaccommodaties en het inspelen op het ruime aanbod van zwemwater.

#### **Interventies binnensportaccommodaties**

1. Onderzoek naar de balans tussen kostendekking en toegankelijkheid van sportaccommodaties;
2. Onderzoek naar de haalbaarheid van een integraal huisvestingsplan voor sport;
3. Besluitvorming over toekomstige exploitatievormen richting 2030;
4. Het aanpakken/benutten van de overcapaciteit in binnensportaccommodaties.

#### Buitensportaccommodaties

Er is de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in buitensportaccommodaties, zoals natuur- en kunstgrasvelden, en er zijn verduurzamingsmaatregelen getroffen (zoals ledverlichting en zonnepanelen).

Ten aanzien van de buitensportvoorzieningen wordt gestreefd naar een kwalitatief en kwantitatief goed sportaanbod. Dit dient geborgd te worden door een solide onderhoudsconstructie gericht op continuïteit. Uit de toekomstvisie buitensport blijkt dat de huidige capaciteit over het algemeen toereikend is. Op basis van objectieve capaciteits- en bespelingsnormen kunnen er in de toekomst discrepanties ontstaan tussen de toekomstige behoefte en het huidige aanbod aan buitensportvoorzieningen.

Momenteel is de gemeente verantwoordelijk voor het onderhoud van verschillende buitensportaccommodaties. De verzelfstandiging van het beheer en onderhoud is inmiddels in een vergevorderd stadium. Dit bevordert een efficiënter beheer en stimuleert ondernemerschap binnen sportverenigingen, wat hen in staat stelt beter in te spelen op de behoeften van hun leden. Er wordt ingezet op het verder implementeren van deze aanpak. Er wordt gestreefd naar een gelijkwaardige vorm van verzelfstandiging bij alle buitensportaccommodaties wat gefaseerd en in samenspraak met de sportverenigingen wordt gerealiseerd.

#### *Open sportparken principe*

Veel buitensportaccommodaties worden voornamelijk gebruikt door sportverenigingen. De gemeente streeft er echter naar om deze sportparken breder toegankelijk te maken, zodat ook andere verenigingen, maatschappelijke partners en inwoners er gebruik van kunnen maken en de accommodaties beter worden benut. Dit vergroot de toegankelijkheid en bevordert de sociale cohesie binnen de gemeenschap.

#### **Interventies**

1. Verzelfstandigen van het beheer en onderhoud van buitensportaccommodaties;
2. Stimuleren van het "open sportparken" principe en samenwerking met maatschappelijke partners.

#### Openbare ruimte

Steeds frequenter wordt ook de openbare ruimte gebruikt voor sportieve recreatie (o.a. fietsen en wandelen) en neemt de populariteit van sporten als hardlopen, bootcamp, en mountainbiken toe. Dit heeft consequenties voor de inrichting van de openbare ruimte die hiervoor de mogelijkheden biedt. Het recent vastgestelde Speelruimteplan biedt hiervoor een kader en draagt zorg voor de inrichting van de openbare ruimte. Om te komen tot het verder stimuleren van ongeorganiseerd sport en bewegen in buurten en wijken, wordt er bij wijk- en gebiedsontwikkeling aandacht besteed aan de openbare inrichting. We zetten ons in voor een openbare ruimte die iedereen aanmoedigt om actief te zijn. We willen ook dat deze ruimte fungeert als ontmoetingsplek waar mensen samenkomen, zoals vastgelegd in de nota sociale basis.

#### *Watersport*

Watersport speelt een steeds grotere rol binnen onze gemeente, met een groeiend aantal suppers, sportvissers, zeilers, watersporters, duikers, en open water zwemmers die gebruik maken van de recreatieplassen en wateren. Deze prachtige openbare locaties zijn toegankelijk voor alle inwoners, waar zij, zowel individueel als in georganiseerd verband, kunnen genieten van gezond en veilig water voor sport en recreatie. De watersportverenigingen zijn een belangrijk onderdeel van de sportstructuur in onze gemeente. We zetten ons in om, vanuit verschillende beleidsterreinen, deze voorzieningen te behouden en waar mogelijk of noodzakelijk, de samenwerking en verbinding tussen de verenigingen te versterken. Dit draagt bij aan een levendige en samenhangende watersportgemeenschap, waarin iedereen optimaal kan profiteren van de mogelijkheden die onze gemeente biedt.

#### Interventies

1. Sport en bewegen als een prioriteit meenemen bij toekomstige (her)ontwikkeling van gebieden en woonwijken;
2. Onderzoeken in samenwerking met partners hoe sporten en bewegen in de openbare ruimte kan worden (blijven) gefaciliteerd;
3. Behouden en verbeteren van het voorzieningen niveau voor de watersport;
4. Realisatie van speelvoorzieningen en -plekken in de buitenruimte volgens een gelijkwaardig aanbod, zoals uiteengezet in de Speelruimtevisie 2024.

#### 4.2.2 Vitale sport- en beweegaanbieders

Vitale sport- en beweegaanbieders zijn essentieel om de sport- en beweegdoelstelling van de gemeente te behalen. Voorne aan Zee heeft een rijk verenigingsleven en een groeiend aantal ondernemende Sport- en beweegaanbieders. Tegen 2028 is het doel dat deze aanbieders vitaal en toekomstbestendig zijn.

Sportaanbieders hebben te maken met veranderende behoeften van hun leden, een afname in het aantal vrijwilligers, en een verschuiving van sport als doel naar sport als middel. De gemeente, sportbonden, en organisaties zoals NOC\*NSF spelen een belangrijke rol in de ondersteuning van deze aanbieders. Er wordt landelijk gewerkt aan de realisatie van lokale sportloketten, die een overzicht bieden van ondersteuningsmogelijkheden en hierin samen optrekken. Voorne aan Zee onderzoekt of een sportloket ook lokaal meerwaarde kan bieden.

#### Sportverenigingen

Sportverenigingen zijn een belangrijke pijler in de sociale structuur van Voorne aan Zee en het lidmaatschap ervan ligt binnen de gemeente hoger dan gemiddeld in Nederland. Sportverenigingen zorgen niet alleen voor beweging, maar ook voor sociale verbinding. Toch staan veel verenigingen onder druk door hogere verwachtingen van leden en strengere regelgeving. Ook kampen sommige verenigingen nog met de nasleep van de coronacrisis. De gemeente biedt ondersteuning om verenigingen toekomstbestendiger te maken door middel van samenwerking, kennisdeling en professionalisering, zonder de eigen cultuur te verliezen.

Er is een duidelijke trend waarin sportverenigingen steeds vaker wordt gevraagd om flexibel en veelzijdig te opereren, met een aanbod dat verder reikt dan de traditionele sportactiviteiten. Om verenigingen te ondersteunen bij deze veranderende verwachtingen, richten we ons op het versterken van hun toekomstbestendigheid. Dit omvat zowel organisatorische als inhoudelijke verbeteringen, waarbij de nadruk ligt op samenwerking, kennisuitwisseling en professionalisering, zonder de unieke cultuur van elke vereniging uit het oog te verliezen. Een belangrijk onderdeel hiervan is het ontwikkelen van een kwalitatief goed vitaliteitsonderzoek voor sportverenigingen. Dit biedt de basis voor gerichte gesprekken en maatwerkoplossingen, zodat verenigingen zich geleidelijk kunnen ontwikkelen en beter kunnen inspelen op de behoeften van hun leden. Daarnaast bevorderen we een inclusieve sportcultuur, waarin iedereen zich welkom, veilig en gewaardeerd voelt, en waarin sporters op een plezierige en gezonde manier kunnen deelnemen.

Uit het participatietraject is gebleken dat er behoefte is aan een gelegenheid om zowel sportprestaties te vieren als de inzet van vrijwilligers te waarderen. Het erkennen van sportieve successen en de bijdrage van vrijwilligers vinden we essentieel, omdat dit niet alleen sporters motiveert, maar ook het gemeenschapsgevoel versterkt en bijdraagt aan een positieve, inspirerende sportcultuur binnen de gemeente.

#### Overige sport- en beweegaanbieders

Overige sport- en beweegaanbieders (zoals commerciële sportaanbieders en sportstichtingen) spelen een belangrijke rol in het sportlandschap van Voorne aan Zee. Zij dragen bij aan een divers aanbod dat

veel inwoners aanspreekt. De gemeente wil de samenwerking met deze ondernemende sport- en beweegaanbieders versterken om een gezond en vitaal sport- en beweegaanbod te behouden.

#### Interventies

1. Het versterken van de relatie tussen gemeente en sportaanbieders, zodat er tijdig ondersteuning kan worden geboden;
2. Stimuleren van samenwerking tussen sportaanbieders en andere relevante partijen binnen de gemeente;
3. Het opstellen van een plan van aanpak sociaal veilige sport;
4. Onderzoek naar de mogelijkheden voor een sportloket in samenwerking met sportbonden en andere organisaties;
5. Onderzoek naar hoe meer aandacht te geven voor de waardering van vrijwilligers en sportpresenties.

#### 4.2.3 Sport en bewegen voor iedereen

Hoewel veel inwoners de weg naar sport en beweging goed weten te vinden, zijn er groepen waarvoor dit minder vanzelfsprekend is. Het beleid van Voorne aan Zee richt zich daarom specifiek op doelgroepen voor wie regelmatig sporten en bewegen essentieel maar zeker niet vanzelfsprekend is, zoals ouderen, mensen met een beperking en kwetsbare inwoners. Het doel is om sport en bewegen toegankelijk te maken voor iedereen en tegelijkertijd gezondheidsvoordelen te benutten, sociale verbindingen te versterken en participatie te bevorderen.

Het sport- en beweegbeleid richt zich in het bijzonder op de volgende doelgroepen:

- **Jeugd:** Een van de belangrijkste doelgroepen is de jeugd, omdat een gezonde levensstijl al op jonge leeftijd begint. Door structureel sporten en bewegen tijdens de kinder- en tienerjaren aan te moedigen, draagt de gemeente bij aan een gezondere generatie die de voordelen van regelmatig sporten en bewegen meeneemt in hun verdere leven. Dit wordt gedaan in samenwerking met de interventies binnen het programma Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG), waarbij bewegen en gezond leven centraal staan.
- **Ouderen (65+):** Regelmatig bewegen is voor ouderen cruciaal om hun mobiliteit, gezondheid en sociale contacten te behouden. Dit draagt bij aan een betere kwaliteit van leven. Specifieke sportprogramma's voor ouderen bevorderen vitaal ouder worden.
- **Inwoners met een beperking:** Mensen met een beperking hebben vaak extra ondersteuning nodig om toegang te krijgen tot sport- en beweegvoorzieningen en programma's die aansluiten bij hun behoeften. Door barrières weg te nemen, kunnen zij actiever deelnemen.
- **Kwetsbare inwoners:** Inwoners die te maken hebben met financiële of sociale beperkingen hebben vaak minder toegang tot sport. Door drempels zoals kosten en logistiek weg te nemen, kunnen ook zij betrokken worden bij sport- en beweegactiviteiten.

De keuze voor deze doelgroepen is voortgekomen uit het participatietraject. Het creëren van een breed aanbod en samenwerking met sport- en beweegaanbieders is essentieel om hun blijvend te betrekken daarnaast zal er bij de doelgroepen ouderen en inwoners met een beperking extra aandacht zijn voor traditionele vormen van communicatie. Naast de voordelen voor de fysieke gezondheid versterkt regelmatige sportdeelname ook het sociale netwerk en de mentale veerkracht van deelnemers.

#### Interventies

1. Inzet van combinatiefunctionarissen om een aanbod van sport- en beweegactiviteiten te creëren voor kwetsbare groepen;
2. Aanbieden van een breed scala aan Sport- en beweegactiviteiten om inwoners te stimuleren deel te nemen;
3. Signaleren van drempels en deze waar mogelijk wegnemen voor deelname aan sport en bewegen, vooral bij doelgroepen met achterstand tot sport- en bewegen.

#### 4.2.4 Sport en bewegen in verbinding met andere beleidsthema's

Sport en bewegen dragen niet alleen bij aan lichamelijke gezondheid, maar hebben ook een krachtige maatschappelijke functie. Ze bevorderen onder andere sociale cohesie en participatie, en helpen bij het aanpakken van sociale vraagstukken zoals eenzaamheid en gezondheid. Voorne aan Zee ziet sport als een middel om ook andere beleidsdoelen te versterken, zoals het creëren van een gezonde leefstijl, het bevorderen van ontmoeting tussen inwoners en het versterken van de gemeenschapszin. In dit

kader streeft de gemeente ernaar dat sport en bewegen standaard worden meegenomen in de planvorming en ontwikkeling van nieuwe projecten en initiatieven.

Voldoende beweging vanaf jonge leeftijd vormt een basis voor een actieve en gezonde leefstijl. Voor jonge kinderen is beweging essentieel voor de motorische en mentale ontwikkeling. Ook op latere leeftijd blijft sport belangrijk om overgewicht en hart- en vaatziekten te voorkomen. Dit bespaart niet alleen op gezondheidskosten zoals die voor de Wet Maatschappelijke ondersteuning, maar draagt ook bij aan een betere kwaliteit van leven. Sport vormt daarom ook een belangrijk onderdeel in het Gezond en Actief Leven Akkoord en de interventies uit dat akkoord.

Daarnaast kan sport helpen bij het activeren van mensen zonder werk of dagbesteding, sociale contacten bevorderen en maatschappelijke problemen vroegtijdig signaleren, zoals eenzaamheid of armoede. De gemeente zet in op nauwe samenwerking met andere beleidsterreinen om sport- en beweegactiviteiten voor iedereen laagdrempelig te maken.

#### Interventies

1. Actieve samenwerking tussen het beleidsterrein sport en andere beleidsterreinen om een gezonde leefstijl te stimuleren, ontmoeting tussen inwoners te realiseren, verbinding binnen de gemeenschap te creëren en participatie aan sociale activiteiten te bevorderen.
2. Bevordering van samenwerking tussen sportverenigingen, lokale organisaties, onderwijsinstellingen, gezondheidsinstellingen en andere maatschappelijke partners om inclusieve sport- en beweegprogramma's te ontwikkelen.

### 4.2.5 Sportsubsidies in beeld

#### *Sportsubsidies*

De huidige sportsubsidies binnen de gemeente zijn ongelijk verdeeld, omdat elke voormalige gemeente zijn eigen regelingen kende. Dit heeft geleid tot verschillende subsidies voor sportverenigingen, afhankelijk van hun locatie. In Brielle en Westvoorne ontvangen sportverenigingen bijvoorbeeld een leden-talsubsidie, terwijl verenigingen in Hellevoetsluis geen toegang hebben tot dergelijke subsidies. Deze verdeling vanuit de voormalige 3 gemeenten wordt rechtgetrokken, waarbij inclusiviteit en maatschappelijke waarde centraal staan.

De gemeente wil stapsgewijs overstappen op meer prestatiegerichte subsidies, die aansluiten bij maatschappelijke doelen zoals gezondheid, welzijn, inclusiviteit en gemeenschapsontwikkeling en sportverenigingen stimuleren om hun aanbod verder te ontwikkelen. Dit betekent dat verenigingen en organisaties subsidie kunnen aanvragen voor activiteiten die bijdragen aan de sport- en beweegdoelen van de gemeente, in plaats van op basis van ledentallen.

#### *Onroerendezaakbelasting subsidie*

De OZB-subsidie die sportverenigingen in Westvoorne en Hellevoetsluis ontvangen, wordt afgebouwd. Deze regeling zorgt ervoor dat sportverenigingen met grotere of duurdere accommodaties meer steun ontvangen, ongeacht hun prestaties of effectiviteit in het aanbieden van sport- en beweegactiviteiten. Daarnaast stimuleert de compensatie geen innovatie of kwaliteitsverbetering. Deze aanpak sluit niet aan bij de benadering van geoptimaliseerde en maatschappelijke prestatiegerichte subsidies en wordt daarom met een afbouwregeling afgeschaft. Het geld dat hiermee vrijkomt wordt wel weer in de sport geïnvesteerd door de sportinvesteringsregeling voor heel Voorne aan Zee te laten gelden (zie volgende alinea) en een nieuwe subsidieregeling in te voeren waarbij sportverenigingen en sportaanbieders subsidie kunnen aanvragen voor activiteiten die bijdragen aan de sport- en beweegdoelen van de gemeente.

#### *Sportinvesteringsregeling Voorne aan Zee*

In Hellevoetsluis kunnen sportverenigingen gebruik maken van een sportinvesteringsregeling voor de bouw, renovatie of uitbreiding van een verenigingsaccommodatie tot maximaal €200.000. In Westvoorne ligt dit bedrag veel lager (€20.000) en in Brielle is er geen regeling hiervoor. Uit het participatietraject blijkt dat sportverenigingen graag zien dat de regeling van Hellevoetsluis wordt vastgesteld voor alle sportverenigingen met een eigen sportaccommodatie in Voorne aan Zee en hengelsportverenigingen die willen investeren in vissteigers en vergelijkbare voorzieningen. Door deze regeling gemeente breed toegankelijk te maken, kunnen sportverenigingen hun sportfaciliteiten optimaal renoveren, uitbreiden en toegankelijker maken, wat de kwaliteit van de sport- en beweegvoorzieningen verhoogt. Voor het overblijvende deel kan een vereniging een lening aangaan bij een bank, borgstelling hiervoor kan worden geregeld bij Stichting Waarborgfonds Sport (SWS) voor een bedrag tot maximaal €350.000. Gemeente verleent medewerking en staat bij investeringen boven €100.000 voor de helft garant.

**Interventies**

1. Afbouw van de ledental- en sportactiviteitsubsidie;
2. Afbouw van de onroerendezaakbelasting subsidie;
3. In het kader van de bestuursopdracht 2 'Van grip en begrip naar resultaat', onderzoek naar welke subsidies beter bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke opgaven;
4. Uitbreiding van de sportinvesteringsregeling voor alle verenigingen met eigen accommodatie en hengelsportverenigingen zonder eigen accommodatie;

Verlenen van medewerking door de gemeente aan benodigde garantstellingen indien er, met medewerking van Stichting waarborgfonds sport, een lening wordt aangegaan t.b.v. het investeren in de sportaccommodatie.

**5. Financiën**

Om de doelen van het sport- en beweegbeleid te realiseren, zijn financiële middelen nodig. Deze middelen worden voornamelijk uit de jaarlijkse gemeentelijke begrotingscyclus gehaald. Daarnaast benut de gemeente kansen voor externe financiering via bijvoorbeeld landelijke regelingen zoals het Sportakkoord en de Brede Regeling Combinatiefuncties.

De sportinvesteringsregeling, die momenteel in Hellevoetsluis beschikbaar is, wordt uitgebreid naar alle sportverenigingen in Voorne aan Zee. Dit betekent dat het budget structureel verhoogd moet worden. Voor verenigingen in Hellevoetsluis is er jaarlijks een budget van €35.000 beschikbaar, en naar verwachting is een vergelijkbare verhoging nodig om sportverenigingen in Brielle en Westvoorne toegang te geven tot deze regeling omdat deze twee kernen samen een vergelijkbaar aantal sportverenigingen hebben met Hellevoetsluis. Daarnaast wordt er gestart met een meer prestatiegerichte subsidie voor activiteiten die bijdragen aan de sport- en beweegdoelen van de gemeente, in plaats van op basis van ledentallen. Dekking hiervoor komt uit de middelen die vrijvallen door afbouw van de subsidie 'jeugd-ledentalregeling' (ca €51.000) en door het stopzetten van de bijdrage OZB aan sportverenigingen (ca €35.000).

De uitvoering van het sport- en beweegbeleid blijft hiermee budgetneutraal, zonder extra kosten of bezuinigingen. De nadruk ligt op slimme samenwerking en het efficiënter inzetten van bestaande middelen. Het betaalbaar houden van sport en bewegen voor alle inwoners blijft een belangrijk aandachtspunt.

**6. Monitoring en communicatie****Monitoring**

Het sport- en beweegbeleid wordt gerealiseerd door een brede samenwerking tussen de gemeente en partners zoals sportverenigingen, onderwijsinstellingen, zorgorganisaties en maatschappelijke initiatieven. Het is van groot belang dat alle betrokken partijen zich inzetten om de gestelde doelen te behalen. De gemeente zal toezien op de uitvoering en voortgang van het beleid door middel van regelmatige monitoring en evaluatie.

De doelstelling is gebaseerd op de landelijke beweegrichtlijnen. In 2025 en 2027 verschijnen nieuwe cijfers hierover (via de gezondheidsmonitor van de GGD en het CBS) wat het mogelijk maakt om tussentijds goed te kunnen monitoren of de doelstelling gehaald gaat worden en of er tussentijds bijgestuurd dient te worden.

**Communicatieplan**

Om het sport- en beweegbeleid succesvol uit te voeren, is een effectieve communicatie essentieel. Dit richt zich op zowel interne als externe communicatie met betrokkenen en inwoners.

- **Interne communicatie:** De gemeente zorgt ervoor dat alle betrokken collega's goed op de hoogte zijn van het beleid, de doelen en de verwachtingen. Veel collega's hebben al eerder feedback gegeven op het conceptplan en zijn reeds bekend met de inhoud.
- **Externe communicatie:** Inwoners worden actief geïnformeerd over het sport- en beweegaanbod in de gemeente. Hierbij wordt gebruikgemaakt van verschillende kanalen, zoals sociale media en de websites fijnjetezien en sportiefvoorneaanzee.